LAUSUNTO

11.6.2020

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

REACH-asetuksen liitteen XVII mukainen lyijyhauleja koskeva rajoitus

Lyijyhaulien käytön rajoittamista esitetyssä muodossa Ramsar-määritelmän mukaisilla kosteikoilla merkitsisi käytännössä lyijyhaulien lähes täydellistä käyttökieltoa. Turvemaat mukaan lukien Suomen pinta-alasta suurin osa täyttää Ramsar-määritelmän. Käytännössä metsässä liikkuvan metsästäjän olisi mahdoton tulkita milloin ollaan kieltoalueella ja milloin ei.

Esitys on mahdoton, myös siksi, että kiellettyä ei olisi pelkästään ampuminen vaan käytännössä myös lyijyhauleja sisältävien patruunoiden hallussapito ”kosteikko”-alueella. Esityksen soveltaminen Suomen olosuhteissa on niin vaikeaa, että se käytännössä pakottaisi lyijyhauleja korvaavien materiaalien käyttöön välittömästi. Yleisin ja kustannuksiltaan vastaava materiaali olisi teräs.

Lyijyhaulien laajamittainen korvaaminen esimerkiksi teräksellä ei ole ongelmatonta. Teräksestä tai muista kovametalleista valmistettujen haulien käyttö aiheuttaa väistämättä taloudellista vahinkoa metsissä. Metsästystilanteissa hauleja osuu myös puihin. Tukit, joissa on teräs- tai muita kovametallihauleja eivät kelpaa sahattavaksi. Sahojen metalli-ilmaisimet lajittelevat teräshauleja sisältävät tukkipölkyt pois sahattavien tukkien joukosta ja niiden arvo nollautuu. Asialla on kiistatta merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Vaikka asiasta ei ole tehty tieteellistä tutkimusta, vaikutusten päätteleminen ei ole vaikeaa.

Esityksen perusteluissa mainittu Metsähallituksen muutamia vuosia sitten muuttunut käytäntö sallia teräshaulien käyttö alueillaan, ei ole peruste arvioida teräshaulien käytön taloudellista merkitystä metsätaloudelle. On selvää, että uudessa tilanteessa merkittävä osa yksityisistä maanomistajista tulisi kieltämään teräksen ja muiden kovametallihaulien käytön metsissään. Tämä johtaa siihen, että hauliratkaisua joudutaan hakemaan muista pehmeistä korvaavista metalleista kuten wolframista. Näiden patruunoiden hintataso on tällä hetkellä 4-5 kertainen lyijyhaulipatruunoihin verrattuna. Tiettävästi korvaavista raaka-aineista on jo nyt teollisuudessa niukkuutta. On syytä uskoa, että kova harvinaisempien metallien kysynnän lisäys nostaisi merkittävästi hintatasoa edelleen.

On syytä huomioida, että nykyinen lyijyhaulien käyttökielto vesilinnustuksessa ja esimerkiksi teräshaulien käyttö vesialueilla on ollut toimiva ratkaisu, koska ampuminen tapahtuu muualla kuin metsissä. Nyt käsittelyssä oleva esitys toisi teräshaulit metsiin ja on vaikutuksiltaan merkittävästi toisen tyyppinen.

Esityksen mukaista lyijyhaulien käyttöä koskevaa rajoitusta ei tule hyväksyä.

Mikkelissä kesäkuun 11. päivänä 2020

Timo Leskinen
kenttäjohtaja

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2403
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2403
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi